

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעים רבינ'ם מושלים

הסוס שב לדרך הישר

קשה, וכשהגענו ליער עבת היינו אמורים לנסע בשביל קטן וצר, אבל הסוס נסה בכל כחו להמשיך לרוץ בדרך הגדולה והרחבה, שם יותר נוח לו לנסע. הוא נסה והתעקש לסבל את מפותיו של זעמל העגלון והמשיך להתקדם בדרך העקמה, אבל זעמל לא ותר, תפס באפסרו בכח גדול והחזירו לדרך הישר.

רבינו מספר לנו משל זה בליקו"מ תורה נ' ח"ב: יש סוס שפונה מן הדרך וסר לדרך אחר, שתופסין אותו באפסר וכיזא, ומחזירין אותו בעל כרחו אל הדרך הישר.

והנמשל שאנו לומדים מזה הוא גדול מאד:

לפעמים יש לנו בראש מחשבות שאינן טובות כמו: "מדוע חברי מצליח תמיד לקום מקדם ואני לא", "אינני אוהב לקום באוטובוס ליהודי מבגר", "אין לי כח להתפלל", ומחשבות אלו הן נשלחות ישר מהיצר הרע, בשביל שנתגבר ולא נחשב אותן.

איה נתגבר עליהן שלא נחשב מחשבות שלא מהדרך הישר?

על ידי שנדע ברור שאי אפשר שיהיו שני מחשבות ביחד פלל, ואפלו אם לפעמים הולכת מחשבתו ופורחת ומשוטטת בדברים אחרים וזרים, הוא ביד האדם לחזר ולהטותה בעל כרחה אל הדרך הישר, לחשב מה שראוי.

זעמל העגלון היה אהוב על כל רואיו ומכריו, בכל יום לאחר תפלת שחרית ישב ולמד בספריו הקטנים את סדרי למודו בהתמדה רבה. סעיף אחר סעיף, משנה אחר משנה, ולאחר זמן מה, סגר את ספריו נשקם באהבה, ויצא לעמל לפרנסתו, לקחת אנשים מעירה לעירה ומכפר לכפר.

כפר העיר מלאה היתה בעגלונים רבים יהודים ונכרים, אולם בשעה שהם חפשו אנשים שירצו לנסע עמם, היה זעמל תמיד 'נתפס' לנסיעה מהירה.

מדוע כה היו אוהבים האנשים לנסע עם זעמל יותר מכלם?

תשובות רבות נשמעו מבני העירה. חלקם אמרו שזעמל הוא איש כשר, שבאמת ברצונו ללמד כל היום לולי היה לו מהיכן לשלם כסף למלמד, היו שאמרו כי זעמל תמיד שמח ומחיר ובדרך הוא שר שירים בשמחה גדולה.

אף את זה בלם חזרו ואמרו שוב ושוב: "יש לו ממחיות עצומה להשתלט על הסוסים, למרות שהם גדולים וחזקים".

למשל, ספר לכלם ר' חיים'ל, "פעם נסעתי עמו בדרך

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ב - מבעל תפלה (12)

לתוכה, כי אם עלידי הדרך שיש להחרב הנ"ל). ונתרצה החכם גם כן לילף עמהם, והלכו ארבעתן יחד. וגם אלו האלקות השוטים הנ"ל הלכו עמהם גם כן כנ"ל.

והלכו ובאו למדינה אחת, ושאלו גם כן את השומרים על ענין המדינה, ומי המלך שלהם, השיבו, שמעת שהיה הרוח סערה הנ"ל, אז בחרו להם בני מדינה זו, שהתכלית הוא הדבור וקבלו עליהם דברן, בעל לשון, למלך. אחר כך מצאו איש אחד, שהיה בעל לשון ומליצה, ודברן מפלג מאד מאד, וקבלו אותו למלך, כי המלך מחל לו המלוכה, מאחר שהוא בעל לשון כזה.

והבינו אלו הארבעה הנ"ל, שבודאי זה הוא המליץ שגנו (דהינו המליץ של המלך הנ"ל), ובקשו גם כן אם אפשר להתראות עם המלך הזה, ואמרו, שיודיעו לו ויקבלו רשות. והלכו ושאלו, ונתן להם רשות, ונכנסו אלו הארבעה אצל המלך של מדינה זו, והוא היה המליץ של המלך, כנ"ל, והפירו זה את זה. והיה ביניהם גם כן שמחה גדולה ובכיות, כנ"ל. והלך המליץ עמהם גם כן,

והלכו יותר לבקש אולי ימצאו הנשואים דהינו המלך וכו', כי ראו שה' מצליח דרכם, שהם מוצאים בכל פעם את חבריהם,

ותלו כל זה בזכות הבעל-תפלה הכשר שלהם, שהוא עוסק תמיד להתפלל על זה, ועלידי

ודברו עם החכם איך נתגלגל ובא לכאן, וספר להם, שמעת שהיה הרוח סערה הנ"ל, הלך באשר הלה, (ובדרך הלכו עבר על כלם, רק על אלו השלישה, הינו הבעל-תפלה והגבור והממנה, לא עבר), עד שמצאו אותו בני-המדינה אלו וקבלו אותו למלך כנ"ל,

ולעת עתה הוא צריך להנהיג אותם לפי דרכם, כפי דרך חכמתם, עד אשר ברבות הזמן ישיב אותם אל האמת. ודברו עם החכם אודות בני-המדינה, הנ"ל, שנתעו ונבוכו כל-כך בשטות ועבודה זרה של ממון, כנ"ל. ואמרו: אלמלא לא נתבדרנו ונתפזרנו כי אם בשביל אותה המדינה להחזיר אותם למוטב, היה די לנו בזה, כי נתטפשו ונתעו כל-כך,

כי באמת כל הפתות הנ"ל כלם נתעו ונבוכו, וצריכים לתקנם; להשיבם משטותם, ולהחזירם אל התכלית האמתית, כי אפלו הכת שבחרו להם חכמה לתכלית, גם הם לא השיגו התכלית האמתית, וצריכין תקון ותשובה. כי בחרו בחכמות חיצוניות ואפיקורסית. אך מכל הטעותים הנזכרים לעיל הוא בנקל יותר להשיבם מטעותם ולהחזירם אל האמת,

אבל אלו נתעו בעבודה זרה של ממון ונשקעו בה כל-כך ככל הנ"ל, עד שאי-אפשר להשיבם מזה, כנ"ל. (וגם החכם השיב להם, ששמע גם כן מהמלך, שמכל התאוות אפשר להוציא אבל מתאוה זו של ממון אי-אפשר להוציא את מי שנפל

תפלותיו זכו למצא את חבריהם הנ"ל. והלכו יותר, אולי יזכו למצא גם השאר.

והלכו ובאו למדינה אחת. ושאלו גם כן על ענין המדינה, ומי המלך שלהם. השיבו להם, שהם מן הכת שפחרו להם את השמחה ומשנה לתכלית, וקבלו עליהם איזה שכור אחד, שהוא בשמחה תמיד להיות מלך עליהם.

ואחר-כך מצאו איש אחד, שהיה יושב בתוך ים של יין, והוטב בעיניהם ביותר, כי זה הוא בודאי שכור מפלג מאד מאד, וקבלו אותו למלך. ובקשו גם כן להתראות פנים עמו, והלכו וקבלו רשות ונכנסו (אלו החמשה חברים הנ"ל) אצל זה המלך.

והוא היה האוהב נאמן של המלך, שהיה יושב בתוך הים של יין, שנעשה מדברי התנחומין של המליץ כנ"ל. (ובני המדינה זו סברו שהוא איש שכור גדול, מאחר שיושב בים של יין. וקבלו אותו למלך). והפירו זה את זה. והיה ביניהם גם-כן שמחה גדולה ובכיות, כנ"ל. והלך האוהב נאמן עמם גם-כן.

והלכו יותר ובאו למדינה אחת, ושאלו את השומרים: מי המלך שלכם? השיבו, שמלך שלהם הוא יפת-תאר, מחמת שהיא מביאה אל התכלית, כי התכלית הוא ישוב העולם, כמבאר לעיל. ובתחלה היתה אצלם איזה יפת-תאר למלכה, אחר-כך מצאו יפת-תאר מפלגת ביפיה מאד מאד, וקבלו אותה למלך.

והבינו (הינו אלו החברים הנ"ל הבינו) שהיא בודאי הבת-מלכה הנ"ל, ובקשו גם-כן להתראות עמה. והלכו

וקבלו רשות, ונכנסו אל המלכה, והפירו כי היא הבת-מלכה. וגדל השמחה שהיה שם, בודאי אין לשער.

ושאלו אותה איך באת לכאן וספרה להם, שמעת שבא הרוח סערה וחסף את התינוק היקר (מן העריסה), הנ"ל, אז יצאה בשעת הבקלה אחר התינוק ולא מצאה אותו. ודחק אותה החלב, ומזה נעשה ים של חלב.

ואחר-כך מצאו אותה בני מדינה זו, וקבלו אותה למלך עליהם. והיה שם שמחה גדולה; גם בכו מאד על התינוק היקר הנזכר-לעיל, שנאבד מהם ועל אביה ואמה שאינה יודעת מהם. והנה נמצא שבא בעלה של המלכה הזאת, (הינו הבת-מלכה שנעשית כאן מלכה) כי הגבור הוא בעלה כנ"ל, ועתה יש להמדינה מלך.

ובקשה הבת-מלכה (שהיא מלכה במדינה זו) את הבעל-תפלה, שילך במדינתה, ויטהר אותה מהזמא הגדולה שלה, כי מאחר שאצלם היה עקר התכלית ענין היפת-תאר, כנ"ל, בודאי היו מזהמים מאד מאד בתאוה זו, על פן בקשה מהבעל-תפלה, שילך ויטהר אותם קצת לעת-עתה, שלא יתגשמו לעת-עתה, בזהמא הזאת כל-כך, כי מלבד התגברות התאוה, היה אצלם כמו אמונה, שזיהו התכלית,

(פי כל הכתות הנ"ל, שפחרו להם כל אחת ואחת איזה מדה רעה לתכלית, כנ"ל, היה אצל כל אחת ואחת כמו אמונה גמורה אותה המדה רעה)

ועל פן בודאי היו משקעים מאד בזה, על פן בקשה ממנו, שילך ויטהר אותם קצת לעת עתה.

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה י"ב מבעל תפילה (12)

- א. לאיזה מדינה הגיעו אח"כ ומי היה מלכם?
 - לכת שהמלך אינו נזון ממזונות בני אדם, והתינוק היה מלכם
 - לכת של ישוב העולם, והבת מלכה היה מלכם
 - לכת של רציחה, והמלכה היה מלכם
- ב. למה לקחו המדינה את הבת מלכה למלך?
 - כי היא היתה הבת של המלך
 - כי היתה יפת תאר
 - כי היתה יושבת בים של חלב
- ג. על מה בכו אנשי המלך והמלכה?
 - על התינוק היקר
 - על אביה ואמה של המלכה
 - שתי התשובות נכונות
- ד. שאלת זכות: מה בקשה הבת מלכה מהבעל תפילה?
 - שיטהר קצת לעת עתה את המדינה שעסוקים ביפת תואר
 - שיטהר את המדינה שעסוקים ביפת תואר
 - שיטהר קצת לעת עתה את כל המדינות
- ה. האם למדת את המעשה השבוע?
 - כן
 - לא
 - חלק

- א. על איזה מקומות לא עבר החכם?
 - על הבעל תפילה והגבור והממונה
 - רבינו לא הזכיר על מקום מי עבר
 - על המליץ והאוהב נאמן
- ב. לאיזה מדינה הגיעו אח"כ ומי היה מלכם?
 - לכת של חכמה, והחכם של המלך היה מלכם
 - לכת של הדיבור, והמליץ של המלך היה מלכם
 - לכת של השמחה, והאוהב נאמן היה מלכם
- ג. שאלת זכות: על איזה מקומות לא עבר המליץ?
 - על הבעל תפילה והגבור והממונה
 - רבינו לא הזכיר על מקום מי עבר
 - על החכם והאוהב נאמן
- ד. בזכות מי תלו, זה שנמצאו אנשי המלך?
 - בזכות הגבור
 - בזכות הממונה
 - בזכות הבעל תפילה שהתפלל תמיד ע"ז
- ה. לאיזה מדינה הגיעו אח"כ ומי היה מלכם?
 - לכת של חכמה, והחכם של המלך היה מלכם
 - לכת של הדיבור, והמליץ היה מלכם
 - לכת של השמחה, והאוהב-נאמן של המלך היה מלכם

בעומק המעשה

מי מאנשי המלך, מלך על שתי מדינות, ועל איזה שתי מדינות?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

מי מאנשי המלך הלך הראשון בדרך לחרב? וכמה אנשי המלך הלכו ביחד? הממונה על האוצרות - בינתיים הלכו שלושה, הממונה הגבור והבעל תפילה

דעם רבינ'ס
אעסיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com